

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТЕХНОЛОГІЙ

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО КАФЕДРУ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЕКОНОМІКИ І ТЕХНОЛОГІЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Державного університету
економіки і технологій

(протокол від 22.03.2021 р. № 7)

Голова Вченої ради Державного університету
економіки і технологій

А. ШАЙКАН

Введено в дію наказом
від 22.03.2021 р. № 41

м. Кривий Ріг
2021 р.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Кафедра управління бізнесом (далі - Кафедра) – це базовий структурний підрозділ Державного університету економіки і технологій (далі - Університет), що провадить освітню, методичну та наукову діяльність за певною спеціальністю (спеціальностями) та/або спеціалізацією (спеціалізаціями) чи міжгалузевою групою спеціальностей за умови, якщо до її складу входить не менше п'яти науково-педагогічних працівників, для яких кафедра є основним місцем роботи, і не менш як три з них мають науковий ступінь або вчене (почесне) звання. Керівництво кафедрою здійснює завідувач кафедри, який повинен мати науковий ступінь та/або вчене (почесне) звання відповідно до профілю(ів) кафедри.

1.2. Робота Кафедри ґрунтується на принципах науковості, саморозвитку, демократизму, наступності, колегіальності та гласності обговорення питань, що віднесені до її компетенції.

1.3. Кафедра створюється та ліквідується рішенням Вченої ради Університету та вводиться в дію наказом ректора Університету.

1.4. У своїй діяльності Кафедра керується нормами Конституції України, Законом України «Про вищу освіту», іншими нормативними документами, наказами ректора Університету, ухвалами Вченої ради Університету, Вченої ради Інституту управління та бізнес-освіти (далі – Інститут), Статутом Університету, Колективним договором, правилами внутрішнього трудового розпорядку.

2. ЗАВДАННЯ

Основними завданнями Кафедри є:

2.1. Реалізація державних стандартів вищої освіти та стандартів Інституту (освітньо-професійних програм, навчальних планів підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації фахівців).

2.2. Вироблення єдиної концепції втілення змісту освіти за дисциплінами, що викладаються Кафедрою.

2.3. Організація і забезпечення освітнього процесу з дисциплін кафедри, проведення виховної роботи серед здобувачів вищої освіти, виконання наукових досліджень, участь у підготовці та підвищенні кваліфікації науково-педагогічних кадрів, а також забезпечення зв'язків із роботодавцями та випускниками Інституту.

2.4. Проведення, відповідно до навчальних планів усіх форм навчання: навчальних занять, консультацій, екзаменів і заліків, керівництво підготовкою модульних контрольних, курсових, кваліфікаційних робіт бакалавра та магістра тощо.

2.5. Розробка навчальних планів і програм на основі освітньо-професійних (для бакалаврського й магістерського рівнів) та освітньо-наукових (наукових) програм.

2.6. Комплексне науково-методичне забезпечення навчальних дисциплін кафедри; підготовка підручників, навчальних посібників із використанням найбільш досконалих методів, ефективне використання сучасних навчальних технологій, методів і засобів дистанційного навчання, пакетів прикладних програм, сучасної навчальної техніки.

2.7. Науково-методичне забезпечення дисциплін, які викладаються на Кафедрі. Розробка вимог і пропозицій щодо вдосконалення змісту та обсягу навчальних програм із дисциплін кафедри.

2.8. Розробка, організація і впровадження новітніх освітніх технологій в освітній процес з метою забезпечення якості вищої освіти.

2.9. Здійснення виховної роботи серед здобувачів вищої освіти Інституту.

2.10. Участь в інформаційній та науково-дослідній роботі Інституту.

2.11. Співробітництво з однопрофільними кафедрами інших закладів вищої освіти України та зарубіжжя.

2.12. Проведення акредитації та ліцензування нових спеціальностей.

3. ФУНКЦІЇ

- 3.1. Організація і здійснення на належному науковому і методичному рівнях освітньо-виховного процесу в групових та індивідуальних формах роботи.
- 3.2. Розробка й затвердження навчальних планів, навчальних програм, силабусів начальних дисциплін, засобів діагностики рівня знань, єдиних критеріїв оцінювання знань здобувачів.
- 3.3. Здійснення контрольних заходів, що включають у себе поточний та підсумковий контроль, оцінювання курсової роботи; оцінювання звіту з практики; оцінювання кваліфікаційних екзаменів; оцінювання кваліфікаційних робіт бакалавра та магістра.
- 3.4. Визначення змісту й організація виконання, рецензування та захисту кваліфікаційних робіт бакалавра та магістра.
- 3.5. Підготовка й систематичне оновлення методичного забезпечення освітньої діяльності з навчальних дисциплін, що викладаються науково-педагогічними працівниками Кафедри.
- 3.6. Виховання майбутніх фахівців через формування громадянської позиції щодо оцінки суспільних явищ, забезпечення прав і свобод людини та громадянина.
- 3.7. Керівництво науково-дослідною роботою здобувачів вищої освіти, організація роботи наукових гуртків, проведення конференцій, «круглих столів», олімпіад, конкурсів за профілем діяльності кафедри.
- 3.8. Організація педагогічного контролю науково-педагогічної діяльності шляхом проведення і подальшого обговорення на засіданнях кафедри відкритих занять, а також контрольних і взаємних відвідувань.
- 3.9. Збір та узагальнення передового досвіду, здобутого науково-педагогічними працівниками кафедри під час проведення занять і позанавчальної роботи.
- 3.10. Виконання планів щодо підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, їх стажування у практичних підрозділах, організація наставництва.
- 3.11. Підготовка науково-педагогічних працівників через аспірантуру, докторантuru.
- 3.12. Керівництво підготовкою кандидатських дисертацій, консультацій докторантів, рецензування, обговорення представлених досліджень на засіданнях кафедри і міжкафедральних семінарах.
- 3.13. Підготовка відгуків на дисертації та автореферати дисертацій за профілем кафедри, що надійшли до Інституту.
- 3.14. Організація взаємодії з іншими навчальними закладами, проведення спільних засідань кафедр, «круглих столів», підготовка і видання наукової та навчально-методичної літератури та ін.
- 3.15. Висунення пропозицій щодо присвоєння вчених звань професора і доцента працівникам кафедри.
- 3.16. Підготовка і видання навчальної, наукової, методичної літератури.
- 3.17. Проведення роботи щодо формування контингенту здобувачів вищої освіти в закладах загальної середньої освіти, професійно-технічних навчальних закладах, коледжах та інших навчальних закладах.
- 3.18. Надання кваліфікованих консультацій і допомоги здобувачам вищої освіти через виконання функцій куратора.
- 3.19. Координація діяльності всіх кафедр, що забезпечують фахову підготовку здобувачів вищої освіти.
- 3.20. Організація практик і стажування здобувачів вищої освіти, захист відповідних звітів за їхніми результатам в установленому порядку. Впровадження дуальної вищої освіти в освітній процес.

3.21. Залучення провідних вчених, спеціалістів за профілем кафедри до проведення занять, контролю знань здобувачів вищої освіти, участі в роботі екзаменаційної комісії.

4. СТРУКТУРА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ

4.1. Керівництво Кафедрою здійснює завідувач кафедри, який має за профілем кафедри вчене звання та(або) науковий ступінь. Завідувач кафедри обирається на посаду за конкурсом Вченого ради Університету на строк п'ять років з урахуванням пропозицій колективу Інституту та кафедри. Одна й та сама особа не може перебувати на посаді завідувача відповідної кафедри більше як два строки. Ректор укладає з обраним Вченою радою Університету завідувачем кафедри контракт.

Завідувач кафедри є лінійно-функціональним керівником, прямим начальником для усіх співробітників кафедри та безпосередньо підпорядкований ректору Університету та директору Інституту.

Завідувач кафедри забезпечує на кафедрі організацію освітнього процесу, виконання навчальних планів і програм навчальних дисциплін; здійснює контроль за якістю викладання навчальних дисциплін, навчально-методичною та науковою діяльністю викладачів; визначає навчальне, наукове, організаційне і методичне навантаження працівників кафедри, узгоджуючи з директором Інституту; має право подавати ректору Університету за погодженням із директором Інституту пропозиції щодо призначення на посаду, переведення, звільнення з посади, заохочення працівників кафедри та застосування до них дисциплінарних стягнень; забезпечує виконання вимог охорони праці та пожежної безпеки при проведенні навчальних занять, наукових досліджень та інших видів робіт, бере участь у профорієнтаційній роботі, формуванні та роботі приймальної комісії, здійснює інші повноваження відповідно до законодавчих актів, Статуту, Правил внутрішнього розпорядку Університету, Колективного договору, Положення про Кафедру.

4.2. Завідувач Кафедри організовує роботу кафедри і несе повну відповідальність за результати її діяльності. Завідувач кафедри щорічно звітує про свою діяльність на засіданні кафедри.

4.3. Завідувач Кафедри має право:

- представляти кафедру перед керівництвом Інституту та Університету;
- вносити пропозиції щодо змін штатного розпису з метою підвищення якісного рівня викладацького персоналу, подавати клопотання про прийом, звільнення і переміщення працівників кафедри, їх заохочень і дисциплінарних стягнень;
- надавати доручення працівникам кафедри відповідно до їхніх посадових обов'язків;
- вимагати від співробітників кафедри і здобувачів вищої освіти дотримання правил внутрішнього розпорядку, дбайливого ставлення до матеріальних цінностей, підтримки чистоти і порядку в приміщенні Університету;
- скликати в установленому порядку засідання кафедри, брати участь у заходах, які проводяться в Інституті та Університеті, що мають відношення до діяльності кафедри.

4.4. Завідувач Кафедри зобов'язаний:

- здійснювати організаційно-розпорядчі функції та загальне керівництво роботою кафедри;
- організовувати обговорення на засіданні кафедри розподілення педагогічного навантаження, видів навчальних занять для кожного викладача кафедри, функціональні обов'язки серед працівників кафедри і контролювати своєчасність і якість їх виконання;
- організовувати і здійснювати контроль своєчасності та якості проведення, відповідно до навчальних планів і розкладів, навчальних занять, консультацій, екзаменів і заліків, керівництва підготовкою контрольних, курсових, кваліфікаційних робіт бакалавра (бакалаврської дипломної роботи) та магістра (магістерської дипломної роботи), керівництва практикою і виконання інших завдань і функцій, пов'язаних із навчальним

процесом і наданням освітніх послуг кафедрою;

- складати плани роботи кафедри, складати плани підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників і надавати їх до відділу кадрів Університету в останній тиждень календарного року;

- здійснювати контроль за складанням і затверджувати плани роботи кафедри, індивідуальні плани роботи викладачів, план підвищення кваліфікації і контролювати правильність їх складання, своєчасність та якість їх виконання, організовувати підготовку викладачами робочих програм, завдань для практичних (семінарських) занять (збірників завдань, ситуаційних завдань, ділових ігор), методичних вказівок і завдань для виконання контрольних робіт для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання, навчально-методичних посібників для самостійного вивчення дисципліни, методичних вказівок і тематики курсових робіт, програм і практик, методичних вказівок і тематики кваліфікаційних робіт бакалавра (бакалаврської дипломної роботи) та магістра (магістерської дипломної роботи);

- здійснювати контроль за дотриманням принципів академічної доброчесності;

- затверджувати екзаменаційні білети в строк до проведення екзаменів;

- організовувати підготовку підручників і навчальних посібників за дисциплінами кафедри;

- вивчати, узагальнювати і поширювати серед викладачів кафедри досвід роботи відповідних кафедр провідних навчальних закладів України, забезпечувати допомогу викладачам в оволодінні педагогічною майстерністю;

- встановлювати зв'язки з відповідними кафедрами інших закладів вищої освіти з метою обміну досвідом;

- організовувати співробітництво зі спеціалістами підприємств і організацій з питань виконання завдань і функцій, наведених у положенні про кафедру;

- забезпечувати своєчасне та якісне виконання плану підготовки до акредитації;

- забезпечувати своєчасне та якісне виконання підготовки до ліцензування нових спеціальностей: участь у складанні навчального плану, складання освітньо-професійної програми, програми виробничої і переддипломної практики, методичних вказівок і тематики, випускних кваліфікаційних робіт бакалавра (бакалаврської дипломної роботи) та магістра (магістерської дипломної роботи), організацію й контроль складання навчально-методичних комплексів дисциплін;

- подавати директорові Інституту, начальнику відділу кадрів та ректору Університету доповідні записи з приводу порушення співробітниками кафедри трудової дисципліни;

- контролювати складання, облік та зберігання документації кафедри;

- організовувати проведення засідань кафедри не рідше одного разу на місяць;

- готувати і подавати ректорові, Вченій раді Університету пропозиції щодо удосконалення освітньо-виховного процесу і науково-дослідної роботи;

- наприкінці кожного навчального року і в будь-який час за вимогою керівництва Інституту звітувати про результати діяльності кафедри за поточний період;

- дотримуватися та контролювати дотримання вимог Закону України «Про вищу освіту» інших нормативно-правових документів, що стосуються питань у галузі вищої освіти;

- дотримуватися особисто та контролювати дотримання членами кафедри правил внутрішнього трудового розпорядку і виконання своїх обов'язків, правил техніки безпеки, охорони праці, протипожежної безпеки;

- забезпечувати високу ефективність навчальної, методичної та наукової роботи кафедри;

- створювати умови, необхідні для плідної співпраці колективу кафедри, створення сприятливих умов і здорового клімату на кафедрі;

- планувати навчальне навантаження викладачів кафедри, контролювати його виконання, контролювати роботу працівників кафедри за виконанням індивідуальних, кафедральних планів робіт, дотриманням трудової дисципліни;
- своєчасно доводити до відома працівників кафедри інформацію, що відноситься до її діяльності;
- організовувати обмін досвідом і сприяти підвищенню кваліфікації працівників кафедри;
- здійснювати загальну організацію практики здобувачів вищої освіти, зокрема, розробляти та вдосконалювати програми практики відповідно до вимог освітніх стандартів, визначати бази практики і подавати керівнику Центру студентських комунікацій Університету службову записку щороку згідно графіка освітнього процесу для складання договорів, визначати відповідність баз практики за гарантійними листами вимогам вищої школи, здійснювати контроль за своєчасним прибуттям здобувачів вищої освіти на бази практики та контроль проходження практики студентами безпосередньо на базах практики;
- узгоджувати з керівником Центру студентських комунікацій штат кафедри, його чисельність, подавати до керівника Центру студентських комунікацій Університету загальний розрахунок навчального навантаження по кафедрі, розрахунок навчального навантаження кожного викладача кафедри за видами навчальних занять, дотримуючись вимог, передбачених ухвалами Вченої ради Університету, чинного законодавства України, узгоджувати з керівником Центру студентських комунікацій навчальне навантаження згідно навчальних планів, розподіляти після обговорення та узгодження на засіданні кафедри навантаження між викладачами кафедри і заповнювати журнал розрахунку годин згідно навантаження кафедри; подавати журнал розрахунку годин до Центру студентських комунікацій Університету не пізніше останнього тижня травня (в разі необхідності коригування в журналі розрахунку годин виконуються за підписом завідувача кафедри);
- надавати пояснення з приводу виконання своїх трудових обов'язків директору Інституту та ректору Університету у відповідності до вимог Кодексу законів про працю України.

4.5. Завідувач випускової Кафедри, окрім вищевказаного, зобов'язаний:

- складати та оновлювати зміст освітніх програм із відповідної спеціальності;
- організовувати складання методичних вказівок і тематики кваліфікаційних робіт, програм навчальної, виробничої і переддипломної практики;
- контролювати організацію і керівництво навчальною, виробничою і переддипломною практикою, кваліфікаційними роботами бакалавра і магістра;
- підбирати кандидатуру на посаду голів екзаменаційних комісій з атестації здобувачів вищої освіти;
- підбирати і затверджувати рецензентів кваліфікаційних робіт бакалавра і магістра;

4.6. Виконувати інші розпорядження директора Інституту, накази ректора Університету.

4.7. Колективним органом управління кафедрою є її засідання.

Головою засідання кафедри є її завідувач.

4.8. Чергові засідання Кафедри проводяться відповідно до річного плату роботи, як правило, один раз на місяць.

Кафедра проводить реєстрацію присутніх науково-педагогічних працівників на засіданні кафедри під особистий підпис.

Присутність на засіданні кафедри є обов'язковою для всіх науково-педагогічних працівників кафедри, за винятком відсутності з поважних причин (відпустка, хвороба, відрядження та ін.).

На засіданнях кафедри розглядаються питання її діяльності та розвитку, заміщення вакантних посад тощо.

4.9. Кафедра може приймати рішення, якщо на її засіданні присутні, не менше 2/3 складу її науково-педагогічних працівників.

4.10. Рішення кафедри вважається прийнятым, якщо за нього проголосувало понад 50 відсотків присутніх на засіданні науково-педагогічних працівників.

4.11. Засідання Кафедри оформлюється протоколом, який повинен відображати конструктивність обговорень, реальність і конкретність прийнятих рішень і їх реалізацію.

Протоколи засідань кафедри підписують голова (заступник голови) та секретар.

4.12. Нормативна документація та розпорядчі акти з організації освітнього процесу, що видаються в Університеті, є для кафедри обов'язковими для виконання.

4.13. Кафедра в межах наданої компетенції, для реалізації покладених на неї завдань, здійснює представництво у Вченій раді Університету, Науково-методичній раді Університету, а також за дорученням директора у науково-методичних комісіях науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України.

4.14. Кафедра розробляє на перспективу концепцію своєї діяльності та подає відповідні пропозиції до концептуальних і програмних документів Університету.

4.15. Кафедра звітує про свою діяльність ректорові Університету, Вченій раді Університету, Науково-методичній раді Університету, директору Інституту.

4.16. З метою успішного виконання завдань і функцій Кафедра має у своєму розпорядженні службові приміщення з відповідними матеріально-технічним оснащенням.

5. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ

5.1. Завідувач та співробітники Кафедри наділяються такими правами та обов'язками:

- планувати навчальне навантаження викладачів кафедри, контролювати його виконання;
- подавати пропозиції адміністрації Інституту та Університету щодо підвищення якості підготовки фахівців;
- вносити керівництву Інституту та Університету пропозиції з питань удосконалення роботи підрозділу;
- надавати допомогу кураторам академічних груп;
- організовувати обмін досвідом і сприяти підвищенню кваліфікації працівників кафедри;
- брати участь у розробленні та погодженні проектів інструкцій, положень та інших нормативних документів Університету, що стосуються питань діяльності кафедри;
- представляти інтереси Інституту та Університету з питань, що входять до компетенції кафедри, у відповідних установах і організаціях;
- самостійно вести листування з відповідними установами й організаціями з питань, що стосуються діяльності кафедри;
- вносити пропозиції щодо заохочення за успіхи в роботі і застосування заходів дисциплінарного впливу за порушення працівниками трудової дисципліни і Правил внутрішнього розпорядку;
- брати участь у розгляді питань, пов'язаних з роботою кафедри, а також із приводу питань щодо переведення або звільнення працівників.

5.2. Права співробітників кафедри визначаються чинним законодавством України, Положенням про Інститут, Положенням про Кафедру, Правилами внутрішнього трудового розпорядку і відповідними посадовими інструкціями.

6. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

6.1. Відповідальність Кафедри реалізується через відповідальність її працівників: завідувача кафедри, заступника завідувача кафедри та інших працівників кафедри. При цьому відповідальність кожного працівника індивідуальна залежно від покладених на нього посадових обов'язків і визначена його посадовою інструкцією та Правилами внутрішнього трудового розпорядку Університету.

6.2. Завідувач Кафедри несе персональну відповідальність:

- за роботу кафедри в цілому;

- стан навчальної, виховної і науково-дослідної роботи в колективі кафедри;
- стан трудової дисципліни;
- комплектування і підготовку науково-педагогічних кадрів;
- якість підготовки випускників кафедри і сприяння їх працевлаштуванню;
- виконання власних обов'язків і використання наданих прав;
- порядок на закріплених за кафедрою територіях, у навчальних аудиторіях і навчальних кабінетах.

6.3. За Кафедрою з метою забезпечення діяльності, передбаченої цим Положенням, закріплюються на правах оперативного управління приміщення, обладнання й інше необхідне майно.

Кафедра в межах її майнового комплексу відповідає за належний стан аудиторного і лабораторного фонду, а також за цільове використання приміщень.

7. ВЗАЄМОДІЯ З ІНШИМИ СТРУКТУРНИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ

7.1. Для реалізації своїх функцій і завдань Кафедра в установленому порядку може отримувати або надавати інформацію, що стосується її компетенції, брати участь в ініціюванні та реалізації спільніх наукових, науково-практичних і інших заходів, взаємодіяти в межах своєї компетенції з іншими структурними підрозділами Інституту.

7.2. Виконуючи свої функції, Кафедра взаємодіє:

- з іншими кафедрами з метою виявлення і реалізації міждисциплінарних зв'язків, обміну досвідом організації освітнього процесу, використання навчально-наукової бази, проведення комплексних наукових досліджень;

- із Центром студентських комунікацій з питань навчального навантаження науково-педагогічних працівників кафедри; складу екзаменаційних комісій з атестації здобувачів вищої освіти; організації практики здобувачів вищої освіти і стажування викладачів та ін.;

- з іншими інститутами, факультетами та коледжами Університету з питань організації освітньо-виховного процесу за освітньо-професійними програмами і навчальними планами підготовки фахівців відповідних рівнів, спеціальностей і спеціалізацій;

- адміністративно-господарчою частиною й іншими підрозділами Університету у зв'язку з виконанням покладених на працівників кафедри функцій і обов'язків надання поточної інформації про стан і перспективи її діяльності до порядку, що діє в Університету.

8. ПОРЯДОК ЗАТВЕРДЖЕННЯ І ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ПОЛОЖЕННЯ ПРО КАФЕДРУ

8.1. Положення розглядає і затверджує Вчена рада Університету. Положення вводиться в дію наказом ректора Університету.

8.2. Зміни та доповнення до Положення розглядає і затверджує Вчена рада Університету. Зміни та доповнення до Положення вводяться в дію наказом ректора Університету.

В.о. директора

Катерина СЛЮСАРЕНКО

ПОГОДЖЕНО: на засіданні науково-методичної ради 18.03.2021 року (протокол № 5)
Голова науково-методичної ради,
в.о проректора з науково-педагогічної,
навчальної роботи і міжнародних зв'язків

Сергій ГУШКО

В.о проректора з науково-педагогічної
і виховної роботи

В. ОРЛОВ

Начальник юридичного відділу

О. СЛІСАРЕНКО